

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2021-122

23.2.2021

KNIF Trygghet Forsikring AS

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Løft av sofa – senere opplysning om fall – arbeidsulykke- yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Forsikrede jobbet med henting og levering av gjenstander, noe som innebar løft. Høsten 2013 noterte legen akutte ryggsmarter, og at han jobbet med løfting av tunge ting. I skademelding til Nav ble det sommeren 2017 opplyst at hans plager oppsto høsten 2013, da han snublet og falt under bæring av en sofa. Saken ble meldt selskapet i 2019, som avslo kravet da forsikrede ikke hadde sannsynliggjort en arbeidsulykke. Nemnda bemerket at saken måtte vurderes i lys av de tidsnære opplysningene og konkluderte med at forsikrede ikke hadde sannsynliggjort en arbeidsulykke verken etter det markerte eller det avdempede ulykkesbegrepet. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (arbeider, f. 1975) var under arbeidsutprøving gjennom Nav, da han var utsatt for en hendelse høsten 2013. Han kan ikke tidfeste hendelsen nærmere. I skademelding til Nav 24.7.17 antar han det var i slutten av august, se nedenfor.

Fra fastlegens journalnotat 2.9.13, der han ble sykemeldt:

Akutt time: tidl. har hatt ryggsmarter. Jobber tungt arbeid, møbel bæring. Nå akutt smerter ved i ryggen med utstråling ve.lår baksiden. Klarer ikke ligge på mage. ...

MR lumbosacralcolumna 6.9.13 viste skivedegenerative forandringer.

Neste notat var 10.9.13:

Oppfølgingstime. Kun minimal bedring smerter nedre rygg. kjent stråling bak lår begge sider. Vannlating/avføring normal. kjent med rygg plager fra før men av lettere grad. antakelig kom etter tung løft/bæring.

Nav opplyste 31.10.13 at forsikrede snart hadde mottatt arbeidsavklaringspenger i 4 år.

Det var videre hyppige notater om ryggplager, smertestillende tabletter og sykemelding i perioden 24.9.13 – april 2014, og deretter 18.8.14.

I henvisning til spesialist 17.10.13 med diagnose Ryggsyndrom skrev legen blant annet:

Langvarig ryggplager. Tidligere sykemeldt pga ryggplager, kom tilbake på jobb for noen mnd siden. ...

I legeerklæring ved arbeidsuførhet 28.11.13 skrev legen blant annet:

02. Sep 2013 kontaktet pas legekontor som ø hj. Han jobbet med F. Under tungløft fikk pas akutt innsettende smerte med utstråling ben. Henvist trg som viser patologisk forandringer nedre rygg og medførende gangvansker samt sterke smerte. ...

I tverrfaglig epikrise rehabiliteringssenter for ryggsmarter ble det 29.11.13 blant annet notert:

Anamnese: Pas. foreller at han har vært sykemeldt mye for rygg/nakke oppigjennom. "Stoppet helt" i ryggen i august. Siste to mnd også økte plager i nakken i tillegg til beina som før. Sier selv han tror det er

sammenheng mellom disse smertene og at de påvirker hverandre. Kjenner seg anspent. Smertene sitter i hovedsak i venstre side nakke, rygg varierer mellom hø/ve. Stråling til lårene. Problemer med å stå for lenge. Må variere stillinger. Morgenstiv frem til ca 11. Vansker med mye i hverdagen, dusj, vaske opp, stå når han er på do, ta på klær, sko spesielt. Fungerer bedre på kveldstid, er da mykere i kroppen. Tidligere lindret det en del med en vann dusj, nå er det ikke nok lengre.

Fysioterapeut opplyste 6.11.14 at han hadde fått fysioterapi for ryggsmarter siden august 2014.

I journalnotat 29.9.15 opplyste legen om psykiske plager og mulig PTSD.

Fra legeerklæring 2.6.17:

Undertegnede har vært fastlege til pas i periode jan 2013-mars 2014(...) Opplysninger i denne legeerklæringen baserer seg på journal notat og direkte opplysninger fra pasienten. Med dette vil jeg bekrefte at pas oppsøkte legekontor den 02.09.2013 som akutt hjelp pga rask innsettende ryggsmerte. Han opplyste til min kollega om han hadde flere tungløft og bæring av møbler på jobb i forkant av akutt ryggsmerte. Pasienten ble henvist til bilde undersøkelse som videre utredning av tilstand kollega. Da vurderer man at pasienten, muligens, fikk akutt innsettende smerte rygg etter tungløft og bæring på jobb.

Lege H. bekreftet 2.6.17 at arbeidsgiver ikke sendte skademelding etter aktuelle hendelse.

I skademelding til Nav 24.7.17 ble hendelsen beskrevet:

Var i arbeid for F. Skulle hente møbler fra en leilighet i S. (...) Husker ikke helt hvilken dato, men ulykken inntraff i slutten av august 2013, trolig fredag 30.08.2013 mot slutten av arbeidsdagen(...) Jeg og R. bar sofaen ned fra 3. eller 4. etg. Jeg bar foran og gikk således baklengs. Vi arbeider i vernesko som er veldig klumpete. Av en eller annen grunn klarer jeg å snuble og faller bakover. Jeg landet på ryggen og får sofaen over meg(...) Etter fallet fikk jeg veldig vondt i ryggen(...) På grunn av ryggsmarter etter fallet kom jeg meg aldri tilbake på jobb hos F.

Forsikredes attføringskonsulent på den aktuelle tiden skrev 21.6.19 at forsikrede fikk en ryggskade i forbindelse med et transportoppdrag og ble sykemeldt.

Forsikrede meldte skaden til selskapet 19.12.19, og beskrev hendelsen:

I (forsikredes) tilfelle skjedde skaden i forbindelse med at han og en kollega bar en sofa ned en trang trappeoppgang. (Forsikrede) har forklart at i et forsøk på å vri sofaen rundt hjørnet på trappesatsen, ble han klemmt inn mot veggen. Han skled på gulvet, og falt. Han havnet på gulvet med sofaen i fanget, og kunne ikke bevege seg derfra. Han fikk derfor hjelp til å flytte sofaen og til å komme seg opp igjen.

Selskapet avsto kravet 3.1.20, idet det ble lagt til grunn at hendelsen ikke var en arbeidsulykke etter yfl. § 11 første ledd bokstav a. Selskapet fastholdt avslaget 24.8.20.

Forsikrede opplyste 6.10.20 at det ikke har vært mulig å få tak i kollegaen som var sammen med ham under det aktuelle løftet.

Forsikrede har i det vesentlige anført at notatene i saken dokumenterer at hendelsen skjedde i arbeid, og at hendelsen var en arbeidsulykke etter yrkesskadeforsikringsloven § 11 første ledd bokstav a. Forsikrede var ikke kjent med yrkesskadedekningen, og fremmet derfor ikke krav før i 2019. Opplysninger om hendelsen er presiseringer av hendelsen, og ikke tilpasninger til et avslag fra selskapet. Disse understøttes også av andre senere beskrivelser av hendelsen. Det er vist til avgjørelsene 2020-932 og 2019-093.

Selskapet har i det vesentlige anført at hendelsen ikke var en arbeidsulykke etter yrkesskadeforsikringsloven § 11 første ledd bokstav a. De første notatene viser en belastnings-/vridningshendelse uten noe plutselig eller uventet ytre hendelse som årsak. Opplysningen om at han snublet og fikk en sofa over seg kom senere, og kan ikke tillegges vekt. Saken reiser også spørsmål om årsakssammenheng, men dette må vurderes av selskapet dersom hendelsen anses som en arbeidsulykke.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Spørsmålet er om den aktuelle hendelsen høsten 2013 var en arbeidsulykke etter yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Arbeidsulykkebegrepet i yfl. § 11 første ledd bokstav a skal forstås på samme måte som det tilsvarende begrepet i folketrygdloven § 13-3, jf. Ot.prp. nr. 44 (1988-89) s. 89. I § 13-3 annet ledd defineres to ulike kategorier arbeidsulykke: Det markerte ulykkesbegrepet (en plutselig eller uventet ytre hending) og det avdempete ulykkesbegrepet (en konkret tidsbegrenset ytre hending som medførte en belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommendes arbeid).

Utførelse av ordinært arbeid vil normalt ikke kunne anses som en arbeidsulykke etter det markerte arbeidsulykkebegrepet, jf. Rt. 2006 s. 1642. Høyesterett har i Rt. 2009 s. 1485 slått fast at formuleringen "en plutselig eller uventet ytre hending" må tolkes slik at hendelsen må være ulykkesartet. Dette innebærer at noe i den ytre situasjonen må ha utviklet seg på en uventet måte og at dette er årsaken til den aktuelle skaden, jf. Rt. 2009 s. 1619 avsnitt 53. For det avdempede ulykkesbegrepets del har Høyesterett lagt til grunn at det ikke stilles krav om noen ytre hendelse når arbeidstakeren på grunn av en vanskelig arbeidsstilling eller av andre grunner er utsatt for en ekstraordinær påkjenning eller belastning. Dette vil da i seg selv utgjøre et tilstrekkelig ulykkesmoment, se Rt. 2005 s. 1759 avsnitt 50 og 51.

Det er sikker rett at det er kravstiller, altså forsikrede, som har bevisbyrden for at hendelsen var en arbeidsulykke i lovens forstand.

Nemnda tar først stilling til hvilket faktum som skal legges til grunn for vurderingen. Tidsnære bevis tillegges størst vekt i bevisvurderingen, jf. HR-2019-2336 avsnitt 35. Bevis som tilkommer etter at det er oppstått uenighet med selskapet, tillegges mindre vekt. Dette er dels et utslag av nemndas rent skriftlige saksbehandling.

De første medisinske notatene etter hendelsen omtaler ryggplager og tunge løft. I notatet 10.9.13 ble det notert at plagene "antakelig kom etter tung løft/bæring". Opplysningene om at forsikrede snublet og/eller falt og fikk sofaen over seg ble først nevnt i skademelding til Nav mer enn fire år etter hendelsen. På bakgrunn av manglende holdepunkter i tidsnære journaler finner ikke nemnda å kunne legge til grunn som bevist at plagene oppstod akutt som følge av en hendelse i 2013.

Det følger av det som er sagt ovenfor at det ikke er sannsynliggjort noen plutselig og uventet ytre hending, og hendelsen faller dermed utenfor det markerte ulykkesbegrepet.

Spørsmålet blir da om det avdempede ulykkesbegrepet får anvendelse i saken. Ulykkesmomentet ligger i disse tilfellene i at forsikrede ikke var forberedt på eller ikke kunne unngå den usedvanlige påkjenningen, jf. Rt. 2005 s. 1757 avsnitt 49, som siterer fra Kjønstad (red): Folketrygdloven med kommentarer (1998), s. 482-483. I Rt. 2007 s. 882 avsnitt 39 er følgende uttalt:

"For at løft av gjenstander skal være omfattet av det avdempede arbeidsulykkebegrep, må det være tale om løft av spesielt tunge gjenstander, løft av gjenstander med uventet vekt, løft som ligger utenfor arbeidstakers normale arbeidsoppgaver, eller løft i en vanskelig arbeidsstilling eller andre ugunstige omstendigheter".

Det er på det rene at det var en del av forsikredes arbeidsoppgaver å bære møbler som skulle hentes, også store og tunge møbler som måtte løftes under ugunstige forhold. Nemnda kan derfor ikke se at dette i seg selv innebar noen påkjenning, belastning eller arbeidsstilling som var usedvanlig i forsikredes arbeid. Videre er det ikke sannsynliggjort at sofaen var spesielt tung eller at løftet var spesielt vanskelig eller ugunstig, og hendelsen faller da utenfor det avdempede ulykkesbegrepet.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Tonje Giertsen (selskapsrepresentant), Thomas Iversen (forbrukerrepresentant).